

صنعت فولاد قربانی بی صدا

مدیریت مطلوب تامین انرژی برق در فصل تابستان زمینه رشد تولید ۶.۷ درصدی صنایع کشور را مهیا کرده است و از سوی دیگر سقوط آزاد تولید صنایع اروپایی به دلیل بحران انرژی می‌تواند فرصت توسعه بازارهای صادراتی برای صنعت ایران از جمله فولاد را فراهم کند.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، مسئله ناترازی تولید و مصرف حامل‌های انرژی موضوعی است که به دلایل مختلف می‌تواند برای کشورهای مختلف و دولت‌های متفاوت به وجود بیاید اما نوع برخورد دولت‌ها به منظور مدیریت مسئله می‌تواند متفاوت باشد و طبیعتاً نتایج مختلفی را هم ایجاد کند. در همین راستا، مقایسه نحوه مواجهه دولت سیزدهم با موضوع ناترازی برق در فصل تابستان و مواجهه دولت‌های اروپایی با ناترازی برق در ماه‌های پیش رو می‌تواند پرده از شیوه مدیریت این مسئله بردارد.

زخم عمیق ناترازی انرژی بر تن صنایع اروپا

در همین راستا ابتدا نسبت به بررسی شرایط اروپا در این حوزه اقدام می‌کنیم. کشورهای اروپایی به واسطه دلایل سیاسی با محدودیت در تامین گاز طبیعی مواجه شده و همین مسئله تولید برق در این کشورها را با چالش جدی مواجه کرده است.

با وجود اینکه دولت‌های مختلف اروپایی نسبت به تدوین بسته‌های سیاستی انقباضی شامل افزایش قیمت حامل‌های انرژی و افزایش مالیات شرکت‌های صنعتی به منظور پرداخت یارانه به دهک‌های نیازمند اقدام کردند اما پایش تاثیر ناترازی انرژی در اروپا بر صنایع این کشورها بیانگر شرایط دشوار به وجود آمده است.

بر اساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی، تقاضای گاز صنعتی اروپا در سه ماهه سوم ۲۰۲۲ نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۵ درصد کاهش یافته است و به دنبال این کاهش قابل توجه، تحلیلگران می‌گویند، تعطیلی‌های گسترده صنایع اروپا باید پشت سر این کاهش باشد.

در همین راستا، دانیل کرال، اقتصاددان ارشد در آکسفورد اکونومیکس معتقد است: اگر قیمت انرژی چنان بالا بماند که بخشی از صنعت اروپا از نظر ساختاری غیرقابل‌تعمیر شود، کارخانه‌ها تعطیل می‌شوند.

پیشتر نیز، رئیس یکی از بخش‌های تحقیقاتی بانک هلندی آی ان جی در مصاحبه با روزنامه فایننشال تایمز با اشاره به شرایط اقتصاد اروپا و کارخانه‌های صنعتی این منطقه گفت: شرایط صنایع اروپا شبیه به نگاه کردن به قطاری است که به سمت یک دیوار حرکت می‌کند و شما می‌توانید ببینید، دیوار تا چه اندازه نزدیک است.

فولاد اولین قربانی ناترازی برق و گاز در اروپا

به اعتقاد کارشناسان، صنعت فولاد اروپا که ستون فقرات تولید صنعتی اکثر کالاها در این قاره است، مورد تهدید بحران انرژی قرار گرفته است. چون بهای بالای انرژی به ویژه صنعت را گران و غیر قابل رقابت کرده است و کارخانه‌ها اعلام تعطیلی یا نیمه تعطیلی کرده اند.

فارغ از اظهار نظر کارشناسان اروپایی، بررسی آمار و ارقام تولید صنایع اروپایی خبر از وضعیت بغرنج آن‌ها می‌دهد که به صورت سقوط شاخص‌های تولیدی نمایان است. بر اساس آمار انجمن جهانی فولاد بحران انرژی اروپا سبب شده تا طی ماه سپتامبر ۲۰۲۲ شاهد افت ۱۶.۷ درصدی تولید فولاد در ۲۷ کشور اتحادیه اروپا باشیم. از سوی دیگر تولید فولاد در سایر کشورهای اروپا از جمله انگلیس در سپتامبر ۲۰۲۲ نسبت به مدت مشابه سال گذشته سقوط ۱۸.۶ درصدی را تجربه کرده است.

در این راستا، افت تولید رخ داده در یک ماه گذشته در کشورهای اروپایی به ۲.۹ میلیون تن می‌رسد که با فرض ارزش ۶۰۰ دلاری به ازای هر تن، ضرر ثبت شده برای اروپا ناشی از بحران گاز به رقم ۱.۷۴ میلیارد دلار می‌رسد. این در حالیست که سرمای اروپا و نیاز به انرژی هنوز شروع نشده و احتمالاً در ماه‌های پیش رو شاهد رکورد شکنی افت تولید خواهیم بود.

رشد مطلق تولید صنعت ایران در تابستان

مشابه شرایط تامین برق دشوار اروپا در فصل تابستان در صنایع ایران به واسطه ناترازی تولید و مصرف برق در تابستان به وجود آمد، مسئله‌ای که با برنامه‌ریزی وزارت نیرو و وزارت صمت و حمایت دولت سیزدهم مدیریت شد. برنامه‌های صنایع در قالب معافیت در توقف تامین ۹۲ درصد صنایع خرد آغاز شد و از سوی دیگر برنامه مدیریت مصرف شهرک‌ها نسبت به سال گذشته یک ششم شد و به ۱۲ ساعت ثابت در هفته تقلیل پیدا کرد. این امکان سبب شد تا بسیاری از صنایع داخل شهرک‌های صنعتی با جابه کردن روز مدیریت مصرف برق با روز تعطیل، تولید خود را افزایش دهند.

از سوی دیگر در صنایع بزرگ نیز، طرح تامین برق بلوکی با اولویت تنظیم بازار اجرا شد و همه این طرح‌ها سبب شد، عمده صنایع کشور نسبت به سال گذشته در تابستان رشد تولید قابل توجه را به ثبت برسانند.

روایت آماری از وضعیت صنایع کشور نیز بیانگر ثبت رکورد رشد تولید در اغلب صنایع کشور است. در این راستا شاخص کل صنایع بورسی بر اساس آمار پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی طی ۳ ماه تیر، مرداد و شهریور نسبت به مدت مشابه سال گذشته به ترتیب ۵.۸، ۶.۷ و ۶.۵ درصد رشد را تجربه کرده است. از سوی دیگر بررسی آمار انجمن جهانی فولاد طی سه ماه اخیر بیانگر آن است که تولید فولاد کشور در تیر، مرداد و شهریور سال ۱۴۰۱ به ترتیب ۳۴.۱، ۶۴.۷ و ۲۶.۷ درصد افزایش را تجربه کرده است و به ۲.۷ میلیون تن در ماه رسیده است.

مدیریت ناترازی انرژی در ایران بهترین فرصت برای ارتقای بازارهای جهانی

در همین راستا، سعید نیکی سخن، استاد دانشگاه می‌گوید: اعمال مدیریت به منظور کاهش آثار ناترازی تولید و مصرف برق بر صنایع ایران سبب شده تا شاهد رکورد شکنی فزاینده رشد تولید در اغلب صنایع کشور باشیم.

این استاد دانشگاه تاکید کرد: افزایش تولید صنایع ایران و همزمان کاهش تولید صنایع اروپایی بهترین فرصت را فراهم می‌کند تا ایران در بازارهای صادراتی صنایع رقابتی از جمله فولاد سهم قابل توجهی از بازار با قراردادهای بلند مدت را صاحب شود.

نیکی سخن گفت: در حال حاضر ۲.۹ میلیون تن از بازار فولاد اروپا از بین رفته و این رقم می‌تواند با افزایش تولید در ایران جایگزین شود.

مرور آمار تولید صنایع بیانگر آن است که مدیریت ناترازی انرژی در ایران بسیار بهتر از کشورهای اروپایی اعمال شده و نه تنها به کاهش تولید نینجامیده بلکه زمینه رشد تولید صنعت را فراهم کرده است.

منبع: فارس